

ಚಿಕಾಗೋ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಭಾಷಣ: ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಮಹತ್ವ

ಡಾ. ಇ. ವಸಂತಕುಮಾರ್

ಐತಿಹಾಸಿಕ ಘಟನೆಯಾದ ಚಿಕಾಗೋ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಬಗ್ಗೆ ಆಳವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದಲ್ಲದೆ ಅದರ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲಾಗದು. ಚಾರಿತ್ರಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಈ ಕುರಿತು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ ಲೇಖಕರು ಬೆಂಗಳೂರು ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ನಿವೃತ್ತ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು. ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಶ್ರಮದ ಭಕ್ತರಾಗಿರುವ ಅವರು 'ವಿವೇಕಪ್ರಭ'ದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಅಮೆರಿಕಾದ ಚಿಕಾಗೋ ನಗರದಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವಿಶ್ವಪ್ರಸಿದ್ಧ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿ ೧೨೫ ವರ್ಷಗಳಾದವು. ಅವರು ಆ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣಗಳು ಆರು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಮೊದಲನೆಯ ಭಾಷಣ ಅವರನ್ನು ಜಗದ್ವಿಖ್ಯಾತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿತು. ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದುದು ಕೆಲವು ನಿಮಿಷಗಳು ಮಾತ್ರ. ಅವರ ಬಾಯಿಂದ ಬಂದುದು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಷ್ಟೆ. ಅದು ಭಾಷಣವಲ್ಲ, ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನಿತರಾಗಿದ್ದ ಭಾಷಣಕಾರರಿಗೆ ಸಮ್ಮೇಳನಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಕೋರಿಂದ ಸ್ವಾಗತಕ್ಕೆ ಧನ್ಯವಾದ ಸಮರ್ಪಣೆ, ಅಷ್ಟೆ. ಅವರು ಪ್ರಥಮ ಭಾಷಣಕಾರರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಏಳು ಸ್ವಾಗತ ಭಾಷಣಗಳು ವಾಗ್ವೈಖರಿಯಿಂದ ನಡೆದ ಬಳಿಕ ನಾಲ್ಕು ಧರ್ಮಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಉತ್ತರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದರು. ಎರಡು ಅಧಿವೇಶನ

ಗಳು ಮುಗಿದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನವಾಗಿತ್ತು. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವಂತೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಿದರೂ, ನಂತರ ಮಾತನಾಡುವುದಾಗಿ ಸರದಿಯನ್ನು ಇತರರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ವಿನಮ್ರರಾದ ಫ್ರೆಂಚ್ ವಿದ್ವಾಂಸ ಪಾದ್ರಿಗಳೊಬ್ಬರು ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರನ್ನು ಮಾತನಾಡುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಅವರು ಮಾತನಾಡಲು ಮೇಲೆದ್ದರು. ಅವರ ಭಾಷಣ ಸಭಿಕರ ಹೃದಯವನ್ನು ಸೂರೆಗೊಂಡಿತು. ಅವರು ವಿಖ್ಯಾತರಾದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನಿರಬಹುದೆಂದು ನಾವು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಚಿಂತಿಸುವುದು ಸಹಜವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗೆ ನಮಗೆ ಇರುವ ಆಧಾರ ಕೆಲವು ದಾಖಲೆಗಳು, ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು, ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕಾ ವರದಿಗಳು, ಮತ್ತು ಒಂದೆರಡು ಪುಸ್ತಕಗಳು ಮಾತ್ರ. ಇವುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಈ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು

೧೨೫ ವರ್ಷಗಳ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಬಳಿಕ ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆವು. ಧಾರ್ಮಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಇದು ಚೇತೋಹಾರಿಯಾಗಿ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕವಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಚೈತನ್ಯದ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಹಿಂದೆಯೂ ಆಗಾಗ ಮಾಡಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಜೀವನ ಸರಿಯಾದ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಇದನ್ನು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಹಿನ್ನೆಲೆ

ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷಣ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕಂಡರೂ, ಅನೇಕ ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಚರಿತ್ರಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸಾವಧಾನವಾಗಿ, ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ಅದರ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಮನಗಾಣಬಹುದು. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರನ್ನು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಜಗತ್ತಿಗೇ ಕಾಣುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ಈ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನವೇ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಘಟನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣೆ, ಇದರ ಉದ್ದೇಶ, ಸಂಯೋಜನೆ, ಸಂಘಟನೆ, ೧೨೫ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ರೀತಿಯೇ ನಮ್ಮನ್ನು ಚಕಿತರನ್ನಾಗಿಸುವುದು.

ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಆಗ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ರಾಂತಿಯು ನಡೆದಿತ್ತು. ಯೂರೋಪ್, ಅಮೆರಿಕಾ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ನಡೆದಿದ್ದವು. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನವನು ಮಾಡಿದ ಸಾಧನೆಗಳು ಜನಜೀವನದ ಮೇಲೆ, ಆಲೋಚನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತಂದವು. ಮಾನವನು ಲೌಕಿಕ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಧನೆಗಳ ಫಲ, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಸಾಧನೆ - ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ, ಒಂದನ್ನೂ ಬಿಡದಂತೆ, ಆಕರ್ಷಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮನಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬೇಕು; ಜತೆಗೆ ಯಾವ ಜನಾಂಗದ ನಾಗರಿಕತೆ 'ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ' ಎಂದು ಅಮೆರಿಕನ್ನರು ಭಾವಿಸಿದ್ದರೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಆಲೋಚನೆ ಅಮೆರಿಕಾದ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಿತಂತೆ. ಆದರೆ, ಪ್ರಪಂಚದ ಆಲೋಚನೆ, ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಬಿಂಬಿಸದಿದ್ದರೆ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣತೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅನಿಸಿಕೆಯೂ ಉಂಟಾಯಿತಂತೆ. ಈ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದವರು ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟವರಲ್ಲ. ಅವರೊಬ್ಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಕೀಲರು. ಅವರ ಹೆಸರು ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ಕೆರೋಲ್ ಬಾನಿ. ಇವರು ಅಮೆರಿಕಾದ ಸಂವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅನೇಕ ಮುಖ್ಯ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದುದರಿಂದ ಇವರ ಮಾತಿಗೆ ಮನ್ನಣೆಯಿತ್ತು. ಪ್ರಪಂಚದ ಧಾರ್ಮಿಕ, ತಾತ್ವಿಕ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲು ಸಮ್ಮತಿಸಿ, ಅವರನ್ನು ೧೮೯೦ರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವ ಕೊಲಂಬಿಯನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೊಸಿಷನ್-೧೮೯೩ರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ನಿಯಮಿಸ

ಲಾಯಿತು. ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನವೆಂಬುದು ಈ ಬೃಹತ್ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಒಂದು ಭಾಗವಷ್ಟೆ. ಇದರ ಸಂಘಟನೆಯ ಸಿದ್ಧತೆ ೧೮೯೦ರಲ್ಲೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಚಿಕಾಗೋದ ಫೆಸ್ಟಿವಿಟೀರಿಯನ್ ಚರ್ಚಿನ ಪಾದ್ರಿಗಳಾದ ರೆವರೆಂಡ್ ಡಾ. ಜಾನ್ ಎಚ್. ಬರೋಸ್ ಎಂಬುವರು ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಪ್ರಮುಖ ಸಂಘಟನಾಕಾರರಾಗಿ ನಿಯಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು.

ವಿಶ್ವ ಕೊಲಂಬಿಯನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೊಸಿಷನ್

೧೮೯೦ರಿಂದ ಮೂರುವರೆ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸವಿಸ್ತಾರ, ಜಟಿಲ, ಸಮೃದ್ಧ ಯೋಜನೆಗಳು ಸಿದ್ಧವಾದುವು. ಪ್ರಪಂಚದ ಮೂಲೆಮೂಲೆಗಳಿಗೆ ಅಸಂಖ್ಯ ಪತ್ರಗಳು ಹರಿದಾಡಿದುವು. ಹತ್ತು ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಪತ್ರಗಳನ್ನು, ನಲುವತ್ತು ಸಾವಿರ ಸೂಚನಾ ಕರಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲಾಯಿತು. ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಿಂದಲೂ ಮಣಗಟ್ಟಲೆ ಉತ್ತರಪತ್ರಗಳು ಬಂದು ಸೇರಿದುವು. ಮೂವತ್ತು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಎಲ್ಲಾ ರೈಲು ಮಾರ್ಗಗಳೂ ಜಲಮಾರ್ಗಗಳೂ ತಮಗರಿವಿಲ್ಲದಂತೆ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ದುಡಿದವು. ಕೊನೆಗೆ, ೧೮೯೩ರ ಮೇ ೧೫ರಿಂದ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೨೮ರವರೆಗೆ ನಡೆದ ಬೃಹತ್ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ, ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಮ್ಮೇಳನಗಳು ನಡೆದುವು. ಇವುಗಳ ಪ್ರಧಾನ ವಿಷಯಗಳು: ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪುರೋಗಮನ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ, ಔಷಧಿ ಮತ್ತು ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ, ಮಾತು ನಡವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಪಾನದಲ್ಲಿ ಸಂಯಮ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು, ಸಂಗೀತ, ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ಅರ್ಥವಿಜ್ಞಾನ, ಭಾನುವಾರದ ವಿಶ್ರಾಂತಿ; ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಧರ್ಮ. ಏಕೆಂದರೆ “ದೈವಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಎಂಬುದು ಮಾನವನ ಬೌದ್ಧಿಕ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಬೆಳಕು ನೀಡುವ ಮತ್ತು ಫಲದಾಯಕ ಸೂರ್ಯನಂತೆ.” ಎಷ್ಟೊಂದು ಸಮ್ಮೇಳನಗಳು, ಎಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳು ಎಂದರೆ, ಅವುಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಪಟ್ಟಿಯೇ ೧೬೦ ಪುಟಗಳ ಹೊತ್ತಿಗೆಯಾಯಿತಂತೆ! ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಬಾನಿಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು, “ಯಾರು ಆ ಬೃಹತ್ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಿದರೋ ಅವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನೋಡಿ. ಅವರು ಯಾವ ಧರ್ಮ ಪ್ರಚಾರಕರೂ ಅಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ಚರ್ಚುಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಮಧುರ, ವಿಧ್ವಾಸ ಮತ್ತು ಸಹನಶೀಲ ಸ್ವಭಾವದವರು. ಮತ್ತು ಅವರ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದಲೇ ಅವರ ಅಂತಃಶ್ಚಿತ್ತ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವಂತಿದ್ದಾರೆ ಮಿ. ಬಾನಿ” ಎಂದು ಬರೆದರು.

ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನ - ಪೂರ್ವಸಿದ್ಧತೆ

ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣೆ ಮಿ. ಬಾನಿಯವರಾದರೂ ಅದರ ಪೂರ್ವಸಿದ್ಧತೆ ಹಾಗೂ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೆಲ್ಲಾ ರೆವರೆಂಡ್ ಬರೋಸ್ ಅವರದಾಗಿತ್ತು. ವಿಶ್ವದ ಎಲ್ಲಾ

ಧರ್ಮಗಳನ್ನೂ ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರವಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಲೇಖನಗಳು, ಭಾಷಣಗಳು, ಪ್ರವಚನಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ಸಂಪಾದಕೀಯಗಳೂ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟವು. ಇವು ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರ ಪ್ರಶಂಸೆ ಅಥವಾ ಕಠೋರ ನಿಂದೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದವು. ಸಮ್ಮೇಳನ ಸಮಿತಿಗೆ ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿವಾದ ನೀಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆಯೇ ೩೦೦೦ ಆಗಿತ್ತು. ಇವರಲ್ಲಿ ಭಾರತದವರು, ಮದರಾಸಿನ 'ಹಿಂದೂ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕ ರಾಗಿದ್ದ ಜಿ.ಎಸ್. ಅಯ್ಯರ್, ಬೊಂಬಾಯಿಯ ಬಿ.ಬಿ. ನಗರ್ ಕರ್, ಮತ್ತು ಕಲ್ಕತ್ತೆಯ ಪಿ.ಸಿ. ಮಜುಂದಾರ್ ಅವರು. ಕೊನೆಯ ಇಬ್ಬರು ಬ್ರಹ್ಮಸಮಾಜದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡರು. ಯಾವ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗೂ ಸೇರಿದ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು 'ಹಿಂದೂ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಅಮೆರಿಕಾದ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಬಗ್ಗೆ, ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಬಹುದೆಂದು ಊಹಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಮತ್ತು ಭರತಖಂಡ - ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ

ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡೆದುದು ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ದೇಹತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದ ಏಳು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಆರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಪರಿವ್ರಾಜಕರಾಗಿ ಭಾರತ ದೇಶ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯರ ಜನಜೀವನವನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡರು. ಆಗ ಭಾರತ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಳ್ವಿಕೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿತ್ತು. ಒಂದು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಅನ್ಯಧರ್ಮೀಯರ, ಅನ್ಯದೇಶೀಯರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಿಂದ ಬಳಲಿ, ತಮ್ಮ ಮನೆಯನ್ನು ಇತರರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ತಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಬೇಡುವ ಮ್ಯಾನ, ದೀನ ಭಾರತೀಯರ ಶೋಚನೀಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಕಂಡು, ಸಂಕಟಪಟ್ಟು ಭಾರತದ ಪುನರುತ್ಥಾನದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹಗಲಿರುಳೂ ಚಿಂತಿಸಿದರು. ಭಾರತದ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆ ಮತ್ತು ಅಂದಿನ ಭಾರತದ ನ್ಯೂನತೆ, ಎರಡನ್ನೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದರು. ಭಾರತೀಯರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು, ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದು - ಇವು ಮೂರನ್ನೂ ಆಮೂಲಾಗ್ಯವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿದರು. ತಾವು ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಾದರೂ ತಮ್ಮ ನತದೃಷ್ಟ ದೇಶವಾಸಿಗಳ ಅಭ್ಯುದಯಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀಮಂತ ದೇಶಗಳಿಂದ ಬೇಡಲು ಸಿದ್ಧರಾದರು.

ತಾವಾಗಿ ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಇಚ್ಛಿಸಲಿಲ್ಲ. "ನರೇನ್ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಬೋಧಿಸುವನು" ಎಂದು ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಎಂದೋ ಭವಿಷ್ಯ ನುಡಿದಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ಶ್ರೀಶಾರದಾದೇವಿಯವರಿಗೂ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಉಪದೇಶಾನ್ವಿತ ಸಾಗರದಿಂದ ನರೇನ್ ಎಲ್ಲ ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅದನ್ನು

ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದ ದರ್ಶನವನ್ನು ಶ್ರೀಶಾರದಾದೇವಿಯವರು ಬಹು ಹಿಂದೆಯೇ ಕಂಡಿದ್ದರು. ಪರಿವ್ರಾಜಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿಯ ಬಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಧ್ಯಾನಸ್ಥರಾಗಿದ್ದಾಗ ಸಮುದ್ರದ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಅವರನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುವಂತೆ ಇವರಿಗೆ ಸನ್ನೆ ಮಾಡಿದ ದರ್ಶನ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರಿಗೆ ಆಗಿತ್ತು. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಕೆಲವರು, ಚಿಕಾಗೋದ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಭಾರತವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಲು ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರೇ ಅತ್ಯಂತ ಯೋಗ್ಯರು ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಧನಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಮುಂದಾದಾಗ ಅದನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದರು. ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಶ್ರೀಶಾರದಾದೇವಿಯವರು ಅನುಮೋದಿಸಿ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದ ನಂತರವೇ ಅವರು ಚಿಕಾಗೋಗೆ ಹೋಗಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದು. ಸಮ್ಮೇಳನ ಯಾವಾಗ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆರು ವಾರಗಳ ಮೊದಲೇ ಚಿಕಾಗೋ ತಲುಪಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಂಘದ ಶಿಫಾರಸು ಪತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂಬುದೂ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯ ಋತುಮಾನಕ್ಕೆ ಸರಿಹೊಂದುವ ಉಡುಪನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂಬುದೂ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಮೆರಿಕಾ ತಲುಪಿದ ನಂತರ ಅವರು ಪಟ್ಟ ಕಷ್ಟಗಳು, ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಅವರ ವಿಶ್ವವಿಖ್ಯಾತ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವ ೨೪ ಗಂಟೆಗಳ ಹಿಂದಿನವರೆಗೂ ಅನಾಮಧೇಯರಾಗಿದ್ದುದು, ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಅಮೆರಿಕನ್ನರು ಕೊಟ್ಟ ಪರಿಚಯ ಪತ್ರ, ಟಿಕೇಟು, ವಿಳಾಸ, ರೈಲಿನಿಂದ ಇಳಿಯಬೇಕಾದ ನಿಲ್ದಾಣ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ನಿರ್ಗತಿಕರು ವಾಸಿಸುವ ಗೂಡ್ಸ್ ಡಬ್ಬಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ಕಳೆದುದು, ಮಾಸಲು ವಸ್ತ್ರ, ವಿಚಿತ್ರ ಪೇಟದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಯ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ನಿಸ್ಸಹಾ

ಯಕರಾಗಿ ಕುಳಿತಿದ್ದು, ನಂತರ ಯಾರದೋ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸರ್ಮಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ತಲುಪಿದ್ದು, ಯಾವ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘವನ್ನೂ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸದೆ, ಯಾವ ಪರಿಚಯ ಪತ್ರವೂ ಇಲ್ಲದೆ, ಸರ್ಮಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಏಕೈಕ 'ಧರ್ಮಪ್ರತಿ ನಿಧಿ'ಯಾಗಿ ವಿಶ್ವ ಹೃದಯಸ್ಪರ್ಶಿ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದುದು — ಎಲ್ಲವೂ ರೋಮಾಂಚಕ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಘಟನಾವಳಿಯೇ!

ಸರ್ಮಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಮೊದಲ ದಿನ

ಸರ್ಮಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನವು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೧೧, ೧೯೯೩ರಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಚಿಕಾಗೋದ ಆರ್ಟ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಹಾಲ್ ಆಫ್ ಕೊಲಂಬಸ್ ಮತ್ತು ಹಾಲ್ ಆಫ್ ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್ ಎಂಬ ಎರಡು ವಿಶಾಲವಾದ ಸಭಾಂಗಣಗಳಿದ್ದವು. ಹಾಲ್ ಆಫ್ ಕೊಲಂಬಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ನೆರೆದಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ೩೦೦೦ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೆ ಆಸನ, ೧೦೦೦ ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ನಿಂತು ನೋಡಲು ಸ್ಥಳವಿತ್ತು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೧೦ ಘಂಟೆಗೆ ಸಮ್ಮೇಳನ ಉದ್ಘಾಟನೆಯನ್ನು ಘೋಷಿಸುವಂತೆ 'ನ್ಯೂ ಲಿಬರ್ಟಿ ಬೆಲ್' 'ಡೆನ್ಸ್' ಎಂದು ಹತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ಧರ್ಮಗಳ ಸಂಕೇತವಾಗಿ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಹತ್ತು ಬಾರಿ ಮೊಳಗಿತು. ಆ ಘಂಟೆಯ ಮೇಲೆ, 'ನಾನೊಂದು ಹೊಸ ಆದೇಶವನ್ನು ನಿಮಗಿತ್ತಿರುವೆನು, ನೀವು ಬಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಪ್ರೀತಿಸಿ' ಎಂದು ಕೆತ್ತಲಾಗಿತ್ತು. ಘಂಟಾನಾದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಕೇಳಿಸಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ, ಆ ಘಂಟೆ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಕುತೂಹಲಕಾರಿ ವಸ್ತುವಾಗಿದ್ದು, ಸಮ್ಮೇಳನದ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಬಹು ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದು. ಅದರ ಡೆಣತ್ಕಾರದಿಂದ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರನ್ನು ಕರೆಯುವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಅದು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕ ಜನಸ್ತೋಮ ಬಹಳ ಮುಂಚೆಯೇ ಕೊಲಂಬಸ್ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಕಿಕ್ಕಿರಿದು ಧರ್ಮಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಆಗಮನಕ್ಕೆ ಕಾಯುತ್ತಿತ್ತು. ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಜನಸ್ತೋಮ ಎಷ್ಟು ಸ್ತಬ್ಧವಾಗಿತ್ತೆಂದರೆ, ತೆರೆದ ಕಿಟಕಿಯಿಂದ ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಹಾರಿದ ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಹಕ್ಕಿಯ ರೆಕ್ಕೆಗಳ ಬಡಿತ ಕೇಳಿಸಿತು!

ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು

ವೇದಿಕೆ ಸುಮಾರು ೫೦ ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ಉದ್ದವಾಗಿತ್ತು; ಸಭಾಂಗಣದ ಅಗಲಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದು ಹತ್ತು ಅಡಿ ಕೆಳಗಿತ್ತು. ಗೋಡೆಗೆ ಒರಗಿದಂತೆ ಜಪಾನಿ ಮತ್ತು ಹೀಬ್ರೂ ಬರಹದ ಸುರುಳಿಗಳು ನೇತುಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು. ಸಿಸಿರೋ ಮತ್ತು ಡೆಮಾಸ್ತನೀಸರ ಬಾಗಿದಂತಿರುವ ಬೃಹದಾಕಾರದ ಅಮೃತತೆಲೆಯ ವಿಗ್ರಹಗಳು ೨೫ ಅಡಿಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು. ಡೆಮಾಸ್ತನೀಸ್ ವಿಗ್ರಹದ ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿ, ಮರಿಹಕ್ಕಿಗಳ ಗೂಡನ್ನು ಬಲಗೈಯಿಂದ ಎತ್ತಿಹಿಡಿದು ಹಕ್ಕಿಯೊಂದನ್ನು ಹಾರಿ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ ನೀಳವಾದ ಕನ್ಯೆಯ ಸಣ್ಣ ಕಂಚಿನ ಪ್ರತಿಮೆಯಿತ್ತು. ಎರಡು ವಿಗ್ರಹಗಳ ಮಧ್ಯೆ, ಸಿಂಹಾ

ಸನದಂದಿದ್ದ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೆತ್ತನೆ ಮಾಡಿದ ಉನ್ನತಾಸನವೊಂದಿತ್ತು. ಅದು, ಅಮೆರಿಕಾದ ಕ್ಯಾಥೊಲಿಕ್ ಚರ್ಚಿನ ಉನ್ನತ ಪಾದ್ರಿಗಳಾದ ಕಾರ್ಡಿನಲ್ ಗಿಬ್ಬನ್ಸ್ ಅವರಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿತ್ತು. 'ಸಿಂಹಾಸನ'ದ ಎರಡು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸುಮಾರು ೩೦ ಆಸನಗಳನ್ನು ಮೂರು ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ, ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಆಹ್ವಾನಿತ ಅತಿಥಿಗಳಿಗೆ ಹಾಕಲಾಗಿತ್ತು. ಭಾಷಣ ಕಾರರು ನಿಂತು ಮಾತನಾಡಲು ಒಂದು ಎತ್ತರವಾದ ಮೇಜು (ರಾಸ್ಟ್ರಮ್) ಇಡಲಾಗಿತ್ತು. ನಿಗದಿತವಾಗಿದ್ದಂತೆ, ಹತ್ತು ಗಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿವಿಧ ವರ್ಣಗಳ ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರ ವೇಷಭೂಷಣಗಳಿಂದ ಕೋರೈಸುತ್ತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಮೆರವಣಿಗೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಗಾಂಭೀರ್ಯದಿಂದ ಸಭಾಂಗಣದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಗಿ ಬಂದಿತು. ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಹಿಂಭಾಗದಿಂದ ಹತ್ತಿ ವಿವಿಧ ದೇಶಗಳ ಧ್ವಜಗಳ ಕೆಳಗೆ ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ ಅಸೀನರಾದ ಘಟನೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ನಡೆದಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಮೋಹಕ ಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ, ಕಿತ್ತಳೆ ಬಣ್ಣದ ನಿಲುವಂಗಿ, ಹಳದಿ ರುಮಾಲು ತೊಟ್ಟ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಮುಖ ತಾವುದ ಬಣ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿತ್ತು. ಎದುರುಗಡೆ ವಿಶಾಲ ಸಾಗರದಂತೆ ಸಭಿಕರು - ಗಂಡಸರು, ಹೆಂಗಸರು - ಎಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ಥಳ ಖಾಲಿ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಪುರುಷರಿಗಿಂತ ಮಹಿಳೆಯರು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದರು. "ನನ್ನ ಹೃದಯ ಬಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು ಮತ್ತು ನಾಲಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಣಗಿತ್ತು" ಎಂದು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ನಂತರ ಹೇಳಿದರು. ಅದೇನೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ವಿಜೃಂಭಿಸುತ್ತಿದ್ದ, ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪಂಥಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಅವರು ಅದುವರೆಗೆ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದರೆ ಹೊರತು ಇಂತಹ ಭಾರಿ ಜನಸಮೂಹದ ಮುಂದೆ ಮಾತನಾಡುವುದಿರಲಿ, ಅಂಥದನ್ನು ನೋಡಿಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಸಹೋದರಿಯರೇ ಮತ್ತು ಸಹೋದರರೇ!

ಸಮ್ಮೇಳನ ಆರ್ಗನ್ ನಾದದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಸಭಿಕರು ಎದ್ದು ನಿಂತು ದನಿಗೂಡಿಸಿದರು. ಹದಿನೇಳು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮತ್ತು ಸಂಜೆ ಭಾಷಣಗಳ ಸುರಿಮಳೆ. ಸ್ವಾಮೀಜಿ, ಮೊದಲ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮಾತನಾಡದೆ ಅವರ ಸರದಿಯನ್ನು ಇತರರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ಸಂಜೆ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅವರನ್ನು ಮಾತನಾಡಲು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದಾಗ, ಎದ್ದು ವೇದಿಕೆಯ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ವಾಗಧೀಶ್ವರಿ ಸರಸ್ವತಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ಸಭೆಯನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ, "ಅಮೆರಿಕಾದ ನನ್ನ ಸಹೋದರಿಯರೇ ಮತ್ತು ಸಹೋದರರೇ!" ಎಂದು ಹೇಳಿದುದೇ ತಡ ಸಭಿಕರಿಂದ ಪ್ರಚಂಡ ಕರತಾಡನ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಎರಡು ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಮುಂದುವರಿಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಜನ ತಮಗೆ ತೋರಿಸಿದ ಗೌರವ ಅದೇನೆಂದು

ಅರಿಯದೆ ಎದ್ದು ನಿಂತರು. ಕರತಾಡನ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಅನೇಕ ಹೆಂಗಸರು ಬೆಂಚುಗಳ ಮೇಲೆ ಕಾಲಿಡುತ್ತಾ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರಡೆಗೆ ಮುನ್ನುಗ್ಗಿದರು. ಇದನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡ ಮಿಸಸ್ ಬ್ಲಾಚೆಟ್ ಎಂಬುವರು, “ಹೇ ಮಗು, ಈ ದಾಳಿಯನ್ನು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲೆ ಯಾದರೆ, ನೀನು ದೇವನೇ ಸರಿ!” ಎಂದು ಉದ್ಗರಿಸಿದರು. (ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಎರಡನೆ ಬಾರಿ ಅಮೆರಿಕಾಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಲಾಸ್ ಎಂಜಲೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಈ ಮಹಿಳೆ ಆತಿಥೇಯರಾಗಿ ದ್ದರು.) ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಬಾಯಿಂದ ಬಂದ ಮೊದಲ ಐದು ಪದಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ ತಕ್ಷಣ ಹರ್ಷೋದ್ಗಾರದೊಂದಿಗೆ ತಾವೇ ತಾವಾಗಿ ದೀರ್ಘಕಾಲ ಎದ್ದುನಿಂತು ತಮ್ಮ ಆಂತರ್ಯದ ಸಂತೋಷವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಶ್ರೋತೃಗಳಿಗೇ ತಿಳಿದಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಿಸಸ್ ಬ್ಲಾಚೆಟ್ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದರು. ಸಮ್ಮೇಳನದ ಮೂಲಕ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಇಡೀ ಅಮೆರಿಕಾದ ಜನತೆಯನ್ನು ಸಂಬೋಧಿಸಿ ದ್ದರು; ಸಂದರ್ಭ ವಶದಿಂದ ಅವರ ಹೃದಯ ತುಂಬಿಬಂದಿತ್ತು. ಅವರ ಅಂತಃಶಕ್ತಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮೇಲೆದ್ದಿತ್ತು. ಅವರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಚೈತನ್ಯ ಸಭಿಕರ ಚೈತನ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿತ್ತು. ‘ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಾಗತದಿಂದ ನನ್ನ ಹೃದಯ ಅವರ್ಣನೀಯ ಆನಂದದಿಂದ ತುಂಬಿದೆ’ ಎಂದು ಅವರು ಭಾಷಣವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.

‘ಸಹೋದರ-ಸಹೋದರಿಯರೇ’ ಎಂದು ಉದ್ದೇಶಿಸುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದರೂ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಸಹೋದರಿಯರನ್ನು ಮೊದಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದುದೂ ಕೂಡ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿದ್ದ ಸ್ತ್ರೀಯ ರಲ್ಲಿ ಅವರ ಒಲುಮೆಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಶಕ್ತಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಆವಿ ಭಾವವಾಗಲು ಒಂದು ನಿಮಿತ್ತವೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಸಭೆ ಯಲ್ಲಿದ್ದವರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಟ್ಟದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಅಮೆ ರಿಕನ್ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನದ ಮಹತ್ವ ಅರಿವಾಗತೊಡಗಿತ್ತು. ಮಹಿಳೆ ಎಂದರೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಘನತೆ; ಅವೆರಡೂ ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕು ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಆದುದ ರಿಂದ ಅವರು ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ದರು ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ. ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅವಧಿಯಲ್ಲೇ ಮತ್ತೊಂದು ದಿನ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಭಾರತೀಯ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಸ್ತ್ರೀತ್ವದ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಅರ್ಥವೆಂದರೆ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಐತಿಹಾಸಿಕ ಧನ್ಯವಾದ

ನಂತರ ಸ್ವಾಮೀಜಿ, ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಭಿಕರಿಗೆ ಮೂರು ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದರು; ಮೊದಲ ನೆಯದಾಗಿ, ಪ್ರಪಂಚದ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳ ಸಂಘದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ. ಗೌತಮ ಬುದ್ಧನ ಕಾಲ ಕ್ರಿ.ಪೂ. ೬ನೆಯ ಶತಮಾನ. ಆಗ ಬೌದ್ಧ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳ ಸಂಘವಿತ್ತು. ಸಂನ್ಯಾಸಾ ಶ್ರಮ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದಷ್ಟೇ ಪ್ರಾಚೀನವಾದುದು. ಎರಡನೆಯ

ದಾಗಿ, ಧರ್ಮಗಳ ಜನನಿಯಾದ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಪರವಾಗಿ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಇದೊಂದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಘಟ ನೆಯೇ ಸರಿ. ಹಿಂದೂಧರ್ಮವನ್ನು ‘ಅನಾಗರಿಕ’ ಧರ್ಮ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮದ ಔನ್ನತ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸಲೋಸುಗ ಅಮೆ ರಿಕಾದ ಕ್ರೈಸ್ತರು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅಧಿಕಾರಯುತವಾಗಿ ವಿಶ್ವವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾ ತ್ಕರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದವರು ಮತ್ತು ದ್ರಷ್ಟಾರರು. ಇಂತಹವರನ್ನು ಅಮೆ ರಿಕಾ ದೇಶ ಕಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಎರಡು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಗಳಿವೆ. ಅದು ಸನಾತನ ಮತ್ತು ಅಪೌರುಷೇಯ. ಸನಾತನ ಎಂದರೆ, ಅದು ಅನಾದಿ ಮತ್ತು ಅನಂತ. ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಿಂದೆ ಹೋದರೂ, ಅದು ಇನ್ನೂ ಹಿಂದೆ ಹೋಗುವುದು ಮತ್ತು ಅದು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಇರುವುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಕೊನೆಯಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಧರ್ಮ ಗಳ ಇತಿಹಾಸವೇ ಸಾಕ್ಷಿ. ಇತರ ಧರ್ಮಗಳಿಗೆ ಆದಿ ಇದೆ. ಅವು ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿವೆ. ಇರಾನ್ ಮುಂತಾದ ದೇಶ ಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಇದ್ದ ಧರ್ಮ ಹೋಗಿ ಬೇರೆಯದು ಬಂದಿದೆ. ಅಪೌರುಷೇಯ ಎಂದರೆ, ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ, ತತ್ತ್ವಗಳ ಸೌಧದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ. ಇತರ ಧರ್ಮಗಳು ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿವೆ. ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ದರೆ ಆ ಧರ್ಮಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು, ‘ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮವೊಂದೇ ಸನಾತನ. ಮಿಕ್ಕಲ್ಲವೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಇರುತ್ತವೆ, ಹೋಗುತ್ತವೆ’ ಎಂದು ಅವರ ಮಾತುಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವರು.

(ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ವಚನವೇದ, ಭಾಗ ೨, ಪು. ೧೨೮). ಕೊನೆಯ ದಾಗಿ, ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿ ಮತಗಳ ಹಿಂದೂಗಳ ಪರವಾಗಿ ಧನ್ಯವಾದ ಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಸಮ್ಮೇಳನದ ಮೊದಲ ದಿನವೇ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಅಪಾರ ಕೀರ್ತಿ ಅವರ ಪಾಲಿಗೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಆದರೂ ಅವರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ದೇಶವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಶಾಶ್ವತ ಸ್ಥಾನವಿತ್ತು. ಮಾತೃಭೂಮಿಯನ್ನು ಅವರಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿಸಿದ, ದೇಶವಾಸಿಗಳಿಗಾಗಿ ತಮ್ಮೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಅರ್ಪಿಸಿದ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳನ್ನು ಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸ ಕಾಣದು. ಸಮ್ಮೇಳನದ ಮೊದಲ ದಿನದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮುಗಿದ ನಂತರ ರಾತ್ರಿ, ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಭವ್ಯ ಶ್ರೀಮಂತರ ಮನೆಯ ಅತಿಥಿ ಯಾಗಿದ್ದಾಗ, ಬಡತನ ಕಷ್ಟಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಭಾರತೀಯರನ್ನು ನೆನೆದು ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ದುಃಖ ಉಕ್ಕಿ ಬಂದು ಬಿಕ್ಕಿ ಅತ್ತರಂತೆ.

ಅನಿರಾಕರಣಮಸ್ತು

ನಂತರ, ಹಿಂದೂಧರ್ಮ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಇತ್ತಿರುವ ಮುಖ್ಯ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಅವೇ (ಪರಮತ) ಸಹಿ ಷ್ಠತೆ ಮತ್ತು ಸ್ವೀಕೃತಿ. ಹಿಂದೂಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮದವರಿಗೂ ಮತಗಳಿಗೂ ಸ್ಥಳ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಮತಗಳನ್ನೂ ಸತ್ಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಧರ್ಮ ಸತ್ಯವಾದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಮತವೂ ಸತ್ಯ, ಅಷ್ಟೇ ಸತ್ಯ. ಹಿಂದೂಧರ್ಮ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸ್ವೀಕರ

ಸಿದೆ. ಯಾವುದನ್ನೂ ಯಾರನ್ನೂ ನಿರಾಕರಿಸಿಲ್ಲ. ನಿರಾಕರಣೆ ಎಂಬುದೇ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಭಾಷೆಯಾದ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಜಗತ್ತಿಗೆ ವಿಭುವಾದ ದೇವರು ಇಲ್ಲವೆಂದು ವಾದಿಸುವವರಿಗೂ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನವಿದೆ (ಚಾರ್ವಾಕ ದರ್ಶನ). ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ಸಮ್ಯೇಕನದ ಉದ್ದೇಶವಾದ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಭ್ರಾತೃತ್ವಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ದಿಟ್ಟವಾಗಿ ಸಮ್ಯೇಕನಕ್ಕೆ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ನೀಡಿದರು.

ಧರ್ಮಾಂಧತೆ

ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಅನ್ಯಧರ್ಮೀಯರನ್ನು ಹಿಂಸಿಸಿ, ಅವರ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಆಗೌರವವನ್ನು ತೋರಿಸಿ, ಅವರನ್ನು ಅವರ ದೇಶದಿಂದ ಓಡಿಸಿರುವುದು ಇತಿಹಾಸದ ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಹಾನಿಗೊಳಗಾದ ಇಸ್ರೇಲ್ ಮತ್ತು ಝರತುಷ್ಟ್ರ ಜನಾಂಗಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೂಗಳು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡಿರುವುದನ್ನು ವಿಶ್ವ ಸಮ್ಯೇಕನಕ್ಕೆ ನೆನಪು ಮಾಡಿ ಅವರ ಕಣ್ಣು ತೆರೆಸಿದರು. ಇದು ಕೇವಲ ಸೌಜನ್ಯದ ನಡವಳಿಕೆಯಲ್ಲ. ಧಾರ್ಮಿಕತೆಯ ಅಂಶ ಹಿಂದೂಗಳ ನರನಾಡಿ ಯಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಹರಿಯುತ್ತ, ಪರಮತಸಹಿಷ್ಣುತೆ ಅವರ ನಿತ್ಯಜೀವನದ ಭಾಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾ, ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷ ಹಿಂದೂಗಳು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಮಾಡುವ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯೊಂದು ಹೀಗಿದೆ ಎಂದು ಅವರ ಮುಂದೆ ಉಚ್ಚರಿಸಿದರು:

**ತ್ರಯೀ ಸಾಂಖ್ಯಂ ಯೋಗಃ ಪಠಪತಿಮತಂ ವೈಷ್ಣವಮಿತಿ
ಪ್ರಭಿನ್ನೇ ಪ್ರಸ್ಥಾನೇ ಪರಮಿದಮದಃ ಪಥ್ಯಮಿತಿ ಚ |
ರುಚೀನಾಂ ವೈಚಿತ್ರ್ಯಾದ್ಯಜುಕುಟಿಲನಾಪಥಜುಷಾಂ
ನ್ಯುಕಾಮೇಕೋ ಗಮ್ಯಸ್ತಮಸಿ ಪಯಸಾಮರ್ಣವ ಇವ ||**

‘ವಿವಿಧ ನದಿಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೋ ಹುಟ್ಟಿ ಅವುಗಳ ನೀರು ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮಿಳಿತವಾಗುವಂತೆ, ಓ ಜಗದೀಶ, ವಿಭಿನ್ನ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮಾನವರು ಅನುಸರಿಸುವ ವಿವಿಧ ಮಾರ್ಗಗಳು ಬಗಬಗೆಯಾಗಿ ಕಂಡರೂ, ಋಜು ಅಥವಾ ಕುಟಿಲವಾಗಿದ್ದರೂ, ಅವು ನಿನ್ನಡೆಗೇ ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತವೆ.’

ಮುಕ್ತಾಯ

ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು, ಅಭೂತಪೂರ್ವವೂ ಅತ್ಯಂತ ವಿಶಿಷ್ಟವೂ ಆದ ಈ ಸಮ್ಯೇಕನವೇ ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಬೋಧಿಸಿರುವ ಈ ಅದ್ಭುತ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಂಕೇತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ:

**ಯೇ ಯಥಾ ಮಾಂ ಪ್ರಪದ್ಯಂತೇ ತಾಂಸ್ತಥೈವ ಭಜಾಮ್ಯಹಮ್ |
ಮಮ ವರ್ತುನುವರ್ತಂತೇ ಮನುಷ್ಯಾಃ ಪಾರ್ಥ ಸರ್ವಶಃ ||**

‘ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಯಾರೇ ಬರಲಿ, ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಾದರೂ ಬರಲಿ, ನಾನು ಅವರಡೆಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆ; ಎಲ್ಲರೂ ಕೊನೆಗೆ ನನ್ನಡೆಗೆ ಬರುವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವರು’ ಎಂಬ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು ಅವರ ಇಂಪಾದ ಕಂಚಿನ ಕಂಠದಿಂದ ಉಚ್ಚರಿಸಿದರು.

“ಸಂಕುಚಿತ ಪಂಥಗಳ ಸೃಷ್ಟಿ, ಮತಾಂಧತೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಸಂತಾನವಾದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಿಂಸಾಚಾರ — ಇವು ಸುಂದರವಾದ ವಿಶ್ವವನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಹಿಂಸೆ, ರಕ್ತಪಾತ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕತೆಯ ನಾಶ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿರುವ ಪ್ರಪಂಚದ ವಿವಿಧ ಧರ್ಮಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಗೌರವಾರ್ಥ ಧ್ವನಿಗೈದ ಘಂಟಾರವ, ಖಡ್ಗ ಅಥವಾ ಲೇಖನಿಯಿಂದಾಗುವ ಎಲ್ಲಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಿಂಸಾಚಾರಗಳ, ಮತ್ತು ಒಂದೇ ಗುರಿಯಡೆಗೆ, ಆದರೆ ವಿವಿಧ ಪಥಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತಿರುವ ಸೋದರರ ನಡುವಣ ಅಸಹಿಷ್ಣುತಾಭಾವನಗಳ ಮೃತ್ಯುಘಂಟೆ ಎಂದು ನಾನು ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ತಮ್ಮ ಚರಿತ್ರಾರ್ಹ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಿದರು. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಭಾಷಣದ ಮಧ್ಯೆ ಆಗಾಗ ಕರತಾಡನವಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಕರತಾಡನವಾಯಿತು.

ಸ್ವಾಮೀಜಿ ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಯೇಕನದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಾಗ ಅದು ‘ಹಿಂದೂಗಳ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಲೋಚನೆ’ ಆಗಿತ್ತು, ಆದರೆ ಅವರು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಿದಾಗ, ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿತ್ತು. ಎಂದು ಸೋದರಿ ನಿವೇದಿತಾ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು, ಸಪ್ತಸಾಗರಗಳನ್ನು ದಾಟಿ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯರಿಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಧರ್ಮವನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ ಮೊದಲ ಭಾರತೀಯ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳು. ವಿಶ್ವದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಸಮ್ಯೇಕನವೊಂದರಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಧರ್ಮವೇ ವಸ್ತುವಾಗಿತ್ತು, ಅವರ ಮೊದಲ ಭಾಷಣ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಮೂಲ ಸಂದೇಶದಂತಿದೆ. ಇದು ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯರಿಗಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಹಿಂದೂಗಳಿಗೂ ದೊರೆತಂತಾಯಿತು. ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಯೇಕನವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿದ ಒಳ ಉದ್ದೇಶ, ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮದ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿ, ಇತರ ಧರ್ಮಗಳು ಅಪೂರ್ಣ, ಹಿಂದೂಧರ್ಮ ಅನಾಗರಿಕ ಎಂದು ಬಿಂಬಿಸಿ, ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮವೇ ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಎಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸುವುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಮೊದಲ ಭಾಷಣದಿಂದ ಹಿಂದೂಧರ್ಮ ಉಳಿದವುಗಳಿಗಿಂತ ವಿಶಾಲವಾಗಿ ಉನ್ನತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸಭಿಕರಿಗೆ ‘ಅನಾಗರಿಕ’ರಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯಿತು. ಪೌರ್ವಾತ್ಯರು ಮತ್ತು ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯರು ಹಸ್ತಲಾಘವ ಕೊಟ್ಟರು. ಹಿಂದೂಧರ್ಮ ವಿಶ್ವಧರ್ಮವಾಯಿತು. ಹಿಂದೂಧರ್ಮ ಎಷ್ಟು ವಿಶಾಲವಾಗಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ ಎಂದರೆ ಯಾವ ಧರ್ಮದವರು ಬೇಕಾದರೂ, ತಮ್ಮ ಧರ್ಮವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವ ಭಯವಿಲ್ಲದೆ, ಹಿಂದೂಧರ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಅವರ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಧಾರ್ಮಿಕರಾಗಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಒಂದು ಸಂದಿಗ್ಧ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿದರು. ನಿವೇದಿತಾ ಅವರ ಮಾತಿನಂತೆ, ವಿಭಾಗವಾಗಿದ್ದ

ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆಸರೆ, ತನ್ನನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಅಧಿಕಾರವಾಣಿ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಆರೋಚನಗಳನ್ನು ಕ್ರಮಬದ್ಧಗೊಳಿಸಿ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುವ ಮತ್ತು ಸತ್ಯದ ಭಯವಿಲ್ಲದ ನಂಬಿಕೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇತ್ತು. ಇವನ್ನು ಸ್ವಾಮಿಜಿಯವರ ವಾಣಿ ಒದಗಿಸಿತು. ರಾಣಿ ರಾಸಮಣಿ ದಕ್ಷಿಣೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಕಾಳೀದೇವಾಲಯ ಶ್ರೀರಾಮ ಕೃಷ್ಣರ ಲೀಲೆಗೆ ಕೇಂದ್ರವಾದಂತೆ, ಮಿ. ಬಾನಿ ಮತ್ತು ರೆವರೆಂಡ್ ಬ್ಯಾರೋಸ್ ಅವರು ಚಿಕಾಗೋದಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಿದ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರಿಗೆ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ತೂರ್ಯವಾಣಿಯನ್ನು ಮೊಳಗಿಸಲು ಒಂದು ವಿಶ್ವವೇದಿಕೆಯಾಯಿತು. ಸ್ವಾಮಿಜಿಯವರು ಅಮೆರಿಕಾಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವ ಮುನ್ನ, ತಮ್ಮ ಗುರುಭಾಯಿಗಳಾದ ಸ್ವಾಮಿ ತುರಿಯಾನಂದರಿಗೆ, “ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನ ‘ಇದಕ್ಕಾಗಿ’ ಆಯೋಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ” ಎಂದು ತಮ್ಮ ಕಡೆ ತೋರಿಸಿ, “ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಹಾಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದೆ. ಅದು ಸತ್ಯವಾಗುವುದನ್ನು ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ನೋಡುವೆ” ಎಂದು ಭವಿಷ್ಯವಾಣಿ ನುಡಿದುದು ಇದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ, ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮನ್ವಯ ಸಂದೇಶ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷಣದ ಮೂಲಕ ಚಿಕಾಗೋದಿಂದ ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ಬಿತ್ತರವಾಯಿತು. ❀

ನಮ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹಕ್ಕು

ಅಮೆರಿಕಾಗೆ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ನೀಡಿದ ಭೇಟಿ, ಅವರನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಮುಂದಿನವರು ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯಗಳು ಭಾರತಕ್ಕೆ ನೂರಾರು ಲಂಡನ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅನುಕಂಪೆಯನ್ನು ಜಾಗೃತಿಗೊಳಿಸುವ ವಿಧಾನ — ಇತರ ದೇಶಗಳ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಭವ್ಯ ಇತಿಹಾಸವಿರುವ ದೇಶವೆಂಬಂತೆ ತೋರಿಸಿಕೊಡುವುದು; ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರ ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ಹಾಗೂ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಮ್ಮದೆಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಡುವುದು; ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಉಳಿದಿದೆ; ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕಾಗಿದೆ — ಎಂಬುದಾಗಿ. ಅದು ನಮ್ಮ ಪೌರುಷ ಹಾಗೂ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಕುರುಹು; ನಮ್ಮ ದಾರಿದ್ರ್ಯದಲ್ಲ.

— ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು

(World Thinkers on Ramakrishna- Vivekananda, P. 36)

with Best Compliments from

Technopolymers Pvt. Ltd.,

B-185, 2nd Stage, Industrial Estate, Peenya
Bangalore - 560 058 Tel : 28360264
e-mail : technopolymers.pvtltd@gmail.com

Contact for your requirements of:

Vacuum Processed Epoxy Resin,
Cast Insulators and Bushings,
DMC & SMC Mouldings
Fiberglass Reinforced Plastic Mouldings,
FRP Tanks & Linings, Fiberglass Tubes & Rods
Thermoplastic & Thermoset
Industrial Plastic Mouldings

